

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիան» (այսուհետ՝ Ակադեմիա) Հայաստանի Հանրապետության հիմնադրած, ինքնավարության սկզբունքով կառավարվող հիմնադրամ է, որն իր կազմում միավորում է Ակադեմիայի անդամներին՝ ակադեմիկոսներին ու ասոցացված անդամներին (նախկինում՝ թղթակից անդամ), Ակադեմիայի գիտական բաժանմունքներն ու հիմնարկները, Ակադեմիայի աշխատակազմը, Ակադեմիայի պատվավոր ու արտասահմանյան անդամներին և Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների, բուհերի պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողներին:

2. Ակադեմիան Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մայիսի 26-ի N 815-Ն որոշմամբ ստեղծված «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա» ոչ առևտրային կազմակերպության իրավահաջորդն է, որն իր հերթին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 29-ի N 477 որոշմամբ ստեղծված «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության իրավահաջորդն է, որն իր հերթին Հայաստանի Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի Ժողկոմխորհի 1943 թվականի նոյեմբերի 10-ի N 702 որոշմամբ ստեղծված Հայկական Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետության գիտությունների ակադեմիայի իրավահաջորդն է:

3. Ակադեմիան իր գործունեությունն իրականացնում է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքին, «Հիմնադրամների մասին» օրենքին, «Բարձրագույն կրթության և գիտության մասին» օրենքին (այսուհետ՝ Օրենք), այլ իրավական ակտերին ու սույն կանոնադրությանը:

4. Ակադեմիայի հիմնադիրը Հայաստանի Հանրապետությունն է՝ ի դեմս Հայաստանի Հանրապետության կառավարության:

5. Ակադեմիայի անվանումն է՝

1) հայերեն լրիվ՝ «Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիա» հիմնադրամ.

2) հայերեն կրճատ՝ ՀՀ ԳԱԱ.

3) ռուսերեն լրիվ՝ Фонд «Национальная академия наук Республики Армения».

4) ռուսերեն կրճատ՝ НАН РА.

5) անգլերեն լրիվ՝ «National Academy of Sciences of Republic of Armenia» Foundation.

6) անգլերեն կրճատ՝ NAS RA:

6. Ակադեմիայի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Մարշալ Բաղրամյանի պող. 24:

2. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

7. Ակադեմիան շահույթ ստանալու նպատակ չհետապնդող իրավաբանական անձ է, համարվում է ստեղծված պետական գրանցման պահից և գործում է անժամկետ:

8. Ակադեմիան Հայաստանի Հանրապետությունում ու նրանից դուրս կարող է ստեղծել մասնաճյուղեր ու ներկայացուցչություններ, ինչպես նաև հիմնարկներ, որոնք գործում են Ակադեմիայի հոգաբարձուների խորհրդի՝ Ակադեմիայի նախագահության կողմից հաստատված կանոնադրությունների համաձայն:

9. Ակադեմիան ունի Հիմնադրի գույքից առանձնացված գույք, որը հաշվառվում է ինքնուրույն հաշվեկշռում, կարող է իր անունից ձեռք բերել և իրականացնել գույքային

ու անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտականություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

10. Ակադեմիան իրավունք ունի օրենքով սահմանված կարգով բացել բանկային հաշիվներ Հայաստանի Հանրապետության ու այլ պետությունների բանկերում՝ Հայաստանի Հանրապետության դրամով և (կամ) արտարժույթով:

11. Ակադեմիայի գործունեության ընթացքում ստացված ամբողջ եկամուտը պետք է օգտագործվի նրա կանոնադրական խնդիրների լուծման համար:

12. Ակադեմիան իր կանոնադրությանը համաձայն՝

1) անհատույց օգտագործման իրավունքով օգտագործում է Հիմնադրի կողմից Ակադեմիային տրամադրված գույքը,

2) տնօրինում, օգտագործում և տիրապետում է սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքը:

13. Ակադեմիան կարող է ունենալ իր անվանմամբ կլոր կնիք (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն գրառումներով), դրոշմակնիք ու ձևաթղթեր, ինչպես նաև օրենքով սահմանված կարգով գրանցված խորհրդանիշ ու անհատականացման այլ միջոցներ:

14. Ակադեմիայի իրավունքները կարող են սահմանափակվել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

15. Հիմնադիրը պատասխանատվություն չի կրում Ակադեմիայի պարտավորությունների, իսկ Ակադեմիան՝ Հիմնադրի պարտավորությունների համար: Ակադեմիան իր պարտավորությունների համար պատասխանատվություն է կրում իրեն պատկանող գույքով:

3. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ, ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՆ ՈՒ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

16. Ակադեմիայի գործունեության հիմնական նպատակն է՝

1) նպաստել Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող գիտական ու գիտատեխնիկական հետազոտությունների բարձր որակի ապահովմանը,

2) նպաստել Հայաստանի տնտեսական, տեխնոլոգիական, սոցիալական ու մշակութային զարգացմանը, ազգային անվտանգության ապահովմանը,

3) տրամադրել պետությանն ու հասարակությանը գիտական, փորձագիտական խորհրդատվություն, զարգացնել միջազգային գիտական համագործակցությունը, նպաստել գիտական արդյունքների հանրահռչակմանը:

17. Ակադեմիայի առաքելությունն է՝

1) խրախուսել հետազոտությունների գերազանցությունը՝ քննարկումների ու համաժողովների կազմակերպմամբ և գիտահետազոտական աշխատանքների համակարգմամբ,

2) աջակցել հայագիտական հետազոտություններին՝ կազմակերպելով կամ համակարգելով հայոց լեզվի, հայ ժողովրդի պատմության, մշակույթի ուսումնասիրությունները,

3) կատարել գիտատեխնոլոգիական գործունեության բյուջետային ֆինանսավորման բազային ու պետական այլ նախագծերի փորձաքննություն ու ծրագրերի մշտադիտարկում՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով,

4) նպաստել գիտատեխնոլոգիական ոլորտի աշխատողների մասնագիտական վերապատրաստմանը և գիտական աստիճանաշնորհման բարձր որակի ապահովմանը:

18. Ակադեմիայի գործունեության առարկան ձևավորվում է օրենքով նրա առջև դրված հիմնական խնդիրներով ու վերապահված գործառույթներով՝

1) գիտատեխնոլոգիական գործունեության բյուջետային ու արտաբյուջետային ֆինանսավորման ձևերով Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվող հետազոտական ծրագրերի, ինչպես նաև պետական կառավարման մարմնի կողմից Ակադեմիային վերապահված այլ պետական ու ոչ պետական գիտատեխնոլոգիական ծրագրերի արդյունքների փորձաքննություն և արդյունավետության գնահատում,

2) Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական, տեխնոլոգիական, բնապահպանական, սոցիալական, պատմամշակութային, անվտանգային հիմնախնդիրների վերհանում ու դրանց ուղղությամբ առաջարկությունների, գիտական, գիտատեխնոլոգիական ու ներդրումային ծրագրերի կազմման և ներկայացման համակարգում,

3) համապատասխան հարցումների հիման վրա ինչպես նաև սեփական նախաձեռնությամբ պետական մարմիններին փորձագիտական խորհրդատվության տրամադրում՝ գիտական վերլուծություն պահանջող սոցիալ-տնտեսական հարցերի վերաբերյալ,

4) Բարձրագույն կրթության և գիտության կոմիտեի ու լիազորված պետական այլ մարմինների հետ համատեղ Հայաստանի Հանրապետությունում գիտության և տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման գերակա ուղղությունների, միջնաժամկետ ու երկարաժամկետ ռազմավարական ծրագրերի, գիտատեխնոլոգիական գործունեության կատարելագործմանն առնչվող օրենսդրական առաջարկությունների՝ սահմանված կարգով Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ներկայացում,

5) գիտատեխնոլոգիական առաջընթացի սկզբունքորեն նոր ուղիների բացահայտում, մասնակցություն հայրենական ու համաշխարհային գիտության նվաճումների գործնական կիրառման համար առաջարկությունների մշակմանը,

6) աջակցություն ներհանրապետական ու միջազգային գիտական համագործակցության կազմակերպմանը, ներպետական ու միջազգային գիտաժողովների կազմակերպում,

7) նպաստում բարձր որակավորման գիտական կադրերի պատրաստմանը, գիտական աստիճանաշնորհման գործընթացին, գիտաշխատողների և մասնագետների որակավորման բարձրացմանը (այդ թվում՝ արտասահմանյան գիտական կազմակերպություններում), գիտական դպրոցների զարգացմանը,

8) հասարակության մեջ գիտության՝ որպես գիտելիքահեն տնտեսության զարգացման, ինչպես նաև հանրային վերափոխման գործոնի, հանրայնացում, նպաստում ժամանակակից հետազոտահեն հանրակրթության ու բարձրագույն կրթության եղանակների ներդրմանը, գիտական արդյունքների հանրահռչակում,

9) Ակադեմիայի ակադեմիկոսների, Ակադեմիայի ասոցացված անդամների, Ակադեմիայի արտասահմանյան անդամների և Ակադեմիայի պատվավոր անդամների ընտրությունների կազմակերպում և Ակադեմիայի պատվավոր դոկտորի տիտղոսների շնորհում:

19. Ակադեմիայի գործառույթներն են՝

1) Օրենքով սահմանված կարգով գիտական ծրագրերի արդյունքների փորձաքննության ու արդյունավետության գնահատման իրականացման համար փորձագիտական հանձնաժողովների ձևավորումն Ակադեմիայի մասնագիտական բաժանմունքներում, մասնակցությունը գիտական ծրագրերի փորձաքննության սկզբունքների, մեթոդների ու գնահատման չափորոշիչների մշակմանը, փորձագիտական աշխատանքների կազմակերպումն ու համակարգումը,

2) հանրային գիտական կազմակերպությունների գիտական գործունեության հաշվետվությունների գնահատման ու ծրագրերի կատարման ընթացքի մշտադիտարկման նպատակով տարեկան գիտաժողովների (նստաշրջանների) կազմակերպումը, փորձագիտական հանձնաժողովների եզրակացությունների հիման վրա հաշվետվությունների գնահատումն ու ներկայացումը բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտներում լիազոր մարմինն (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին)՝ որպես գիտական կազմակերպությունների արտաքին գնահատման բաղադրիչ,

3) տնտեսական, տեխնոլոգիական, բնապահպանական, սոցիալական, պատմամշակութային, անվտանգային հիմնախնդիրների վերհանման, վերլուծության ու դրանց ուղղությամբ խորհրդատվությունների տրամադրման, ինչպես նաև առաջարկությունների, գիտական, գիտատեխնիկական ու ներդրումային ծրագրերի կազմման ու պետական մարմիններին ներկայացման նպատակով բաժանմունքներին

կից ոլորտային պրոբլեմային խորհուրդների ձևավորումն ու աշխատանքների կանոնակարգումը,

4) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում սոցիալ-տնտեսական հիմնախնդիրների, կապիտալ ներդրումային ծրագրերի ու ինովացիոն նախագծերի քննարկման համար միջգերատեսչական ու միջգիտակարգային քննարկումների կազմակերպումը, մասնագիտական փորձագիտական ու խորհրդատվական խմբերի ձևավորումն ու համակարգումը,

5) հանրային նշանակության գիտական խնդիրների բացահայտումը,

6) ոլորտային քաղաքականությունների գիտականորեն կշռադատված, անկախ և թափանցիկ խորհրդատվության տրամադրումն՝ ապահովելով գիտական արդյունքի փոխարկումը հանրային ու համամարդկային արժեքի,

7) գիտական ոլորտի վիճակի վերլուծության իրականացումն ու հետագա զարգացման միտումների վերաբերյալ կանխատեսումների մշակումը, գիտատեխնոլոգիական գործունեության կատարելագործմանն առնչվող օրենսդրական առաջարկությունների ներկայացումը Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը, մասնակցությունը հիմնարար հետազոտությունների գերակա ուղղությունների որոշմանը,

8) միջգիտակարգային երկխոսության նպաստումը, միջգիտակարգային ծրագրերի մշակումը,

9) հեռանկարային գիտական ուղղություններով ներհանրապետական ու միջազգային գիտական նիստերի, գիտաժողովների, գիտական դպրոցների, սեմինարների, աշխատանքային ժողովների ու խորհրդակցությունների կազմակերպումն ու անցկացումը, ինչպես նաև մասնակցությունը նմանատիպ միջոցառումներին,

10) Հայաստանի Հանրապետության գիտության բնագավառի վերաբերյալ տարեկան զեկույցի պատրաստումն ու ներկայացումը Հայաստանի

Հանրապետության Կառավարությանը՝ վերջինիս կողմից սահմանված կարգով ու չափանիշներով,

11) արտասահմանյան ակադեմիաների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության պայմանագրերի, հուշագրերի ու ճանապարհային քարտեզների կնքումը, միջազգային գիտական հանրության (այդ թվում՝ սփյուռքի) հետ համագործակցության կապերի զարգացումն ու համակարգումը, մասնակցությունը միջազգային գիտական ընկերություններին ու ասոցիացիաներին,

12) խորհրդատվական մասնակցությունը հանրապետության գիտական ու կրթական ոլորտների մասնագետների որակավորման բարձրացման ու մասնագիտական վերապատրաստման գործընթացներին, կրթական ծրագրերի ու ձեռնարկների ստեղծմանը,

13) սահմանված կարգով մասնակցում է դոկտորի գիտական աստիճանի շնորհման գործընթացին, ներառյալ՝ գիտական աստիճաններ շնորհող մասնագիտական խորհուրդների կազմի ձևավորմանը և Ակադեմիայում պաշտպանության կազմակերպմանը,

14) հրատարակչական գործունեությունը՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Ակադեմիայի գիտական ու գիտահանրամատչելի պարբերականների հիմնադրումն ու հրատարակումը, մենագրությունների և այլ գիտական նյութերի հրատարակումը, գիտատեխնիկական տեղեկատվության սեփական ռեսուրսների ստեղծումը, զարգացումն ու տարածումը հայրենական և միջազգային տեղեկատվական համակարգերում,

15) գիտական մշակույթի տարածումը, գիտաչափական ու գիտագրադարանային արդի ծառայությունների մատուցումը, գիտական գործունեության ու գիտական հետազոտության արդյունքում ստացված գիտելիքի նկատմամբ վստահության ձևավորումը ու գիտության հանրայնացումը,

16) հասարակության շրջանում գիտության ու գիտելիքի դերի, գիտական արդյունքի ու դրանց հեռանկարների հանրայնացումն ու քարոզչությունը, գիտահանրամատչելի նյութերի պատրաստումն ու տարածումը,

17) Ակադեմիայի մրցանակների, դրանց շնորհման ընթացակարգերի սահմանումը ու շնորհումը:

20. Ակադեմիան իր գործունեությունն իրականացնում է ինքնակառավարման իրավունքի լիարժեք իրացման միջոցով՝ ինքնավարության, որոշումների ընդունման կոլեգիալության, մասնակցայնության, անկախության, անաչառության ու օբյեկտիվության սկզբունքներով:

21. Ակադեմիայի գործունեության ինքնավարությունն իր կառուցվածքային առանձնահատկությունների որոշման, Օրենքով նախատեսված փորձագիտական գործառույթների իրականացումն ինքնուրույն կազմակերպելու և ֆինանսական ռեսուրսներն ինքնուրույն կառավարելու, ինչպես նաև միջազգային գիտական ու ինովացիոն գործունեության ուղղություններն ու մեթոդներն ինքնուրույն ընտրելու իրավասությունն է:

4. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՁԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

22. Ակադեմիան իրավունք ունի զբաղվելու ձեռնարկատիրական գործունեության հետևյալ տեսակներով՝ իրականացնելով դրանք անձամբ կամ այդ նպատակով ստեղծված տնտեսական ընկերությունների միջոցով՝

1) խորհրդատվական, փորձագիտական ու գիտամեթոդական ծառայությունների մատուցում,

2) հրատարակչական, տպագրական գործունեության ծավալում ու դրա արդյունքների իրացում,

3) Ակադեմիայի աշխատողների հանրային սննդի, հանգստի, բուժման, կենցաղի կազմակերպում ու սպասարկում:

23. Ակադեմիայի հոգաբարձուների խորհրդի՝ Ակադեմիայի նախագահության (այսուհետ՝ Նախագահություն) որոշմամբ Ակադեմիան կարող է զբաղվել ձեռնարկատիրական գործունեության նաև այլ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված տեսակներով:

24. Ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքում Ակադեմիայի ստացած եկամուտներն ուղղվում են նրա կանոնադրական խնդիրների իրականացմանը:

5. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՇԱՀԱՌՈՒՆԵՐԸ

25. Ակադեմիայի շահառուները հանրային գիտական, կրթական, գիտաարտադրական, մշակութային ու սույն կանոնադրությամբ նախատեսված գործունեության բնագավառների հետ առնչություն ունեցող ֆիզիկական ու իրավաբանական անձինք են:

6. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

26. Ակադեմիան իր կանոնադրական նպատակներն իրականացնելու համար օրենքով սահմանված կարգով իրավունք ունի՝

- 1) տարածել տեղեկություններ իր գործունեության մասին,
- 2) ստանալ անհրաժեշտ տեղեկություններ պետական ու տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, հասարակական կազմակերպություններից՝ իր կանոնադրական նպատակներն իրականացման համար,
- 3) ստեղծել մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ, հիմնարկներ,
- 4) ստեղծել գիտական ու տնտեսական ընկերություններ կամ լինել նրանց մասնակից,
- 5) իրականացնել օրենքով չարգելված այլ գործունեություն:

27. Ակադեմիան պարտավոր է՝

- 1) գործել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, իր կանոնադրության, միջազգային իրավունքի նորմերին և սկզբունքներին համաձայն,

2) հրապարակել իր գործունեության մասին ամենամյա հաշվետվություն, օրենքով նախատեսված դեպքում՝ նաև ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտի եզրակացությունը,

3) օրենքով սահմանված կարգով վարել գործառնություն ու հաշվապահական հաշվառում,

4) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում ու կարգով տեղեկություն ու հաշվետվություններ ներկայացնել պետական մարմիններին,

5) ապահովել սույն մասում նշված հաշվետվությունների թափանցելիությունն ու դրանց ծանոթանալու մատչելիությունը,

6) իր կայքում հրապարակել Ակադեմիայի գործունեությանը վերաբերվող կանոնակարգերն ու այլ տեղեկություններ,

7) բացառել Հիմնադրի կողմից Ակադեմիայի օգտագործմանը հանձնված գույքի, այդ թվում՝ շենքերի, շինությունների, հողատարածքների՝ առանց Հիմնադրի որոշման գրավադրումը, օտարումը կամ անհատույց օգտագործման հանձնումը,

8) իրականացնել օրենքով սահմանված այլ պարտականություններ:

7. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

28. Ակադեմիան ինքնակառավարվող հիմնադրամ է, որը գործունեություն է ծավալում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և սույն կանոնադրության համաձայն:

29. Ակադեմիայի կառավարումը հիմնված է ինքնավարության վրա՝ միանձնյա ու կոլեգիալ կառավարման սկզբունքների զուգակցմամբ:

30. Ակադեմիայի կառավարման մարմիններն են՝

1) Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը,

2) Ակադեմիայի հոգաբարձուների խորհուրդը՝ Ակադեմիայի Նախագահությունը,

3) Ակադեմիայի կառավարման գործադիր մարմինը՝ Ակադեմիայի նախագահը:

31. Ակադեմիան գործունեությունն իրականացնում է իր մարմինների միջոցով:

32. Ակադեմիայի ղեկավար պաշտոններն են՝

- 1) Ակադեմիայի նախագահ,
- 2) Ակադեմիայի փոխնախագահներ,
- 3) Ակադեմիայի ակադեմիկոս քարտուղար,
- 4) Ակադեմիայի բաժանմունքների ղեկավարներ:

33. Ակադեմիայի ղեկավար պաշտոն զբաղեցնող անձի լիազորությունները դադարեցվում են, եթե լրացել է նրա 75 տարին:

34. Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր ժողով) Ակադեմիայի կոլեգիալ կառավարման մարմին է, որի ձևավորումն ու գործառույթները սահմանվում են սույն կանոնադրությամբ:

35. Ընդհանուր ժողովը նախագահում է Ակադեմիայի նախագահը: Ընդհանուր ժողովի անդամներ են Ակադեմիայի ակադեմիկոսներն ու ասոցացված անդամները, բաժանմունքների ընդհանուր ժողովներում ընտրված Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների և բուհերի պատվավոր գլխավոր և պատվավոր առաջատար գիտաշխատողները, որոնց թիվը չպետք է գերազանցի Ընդհանուր ժողովի անդամների 25 տոկոսը:

36. Ընդհանուր ժողովը՝

- 1) ընտրում է Ակադեմիայի Նախագահության անդամներին,
- 2) ընդունում է Ակադեմիայի նախագահի կողմից ներկայացված Ակադեմիայի տարեկան գործունեության և զարգացման հնգամյա ռազմավարական ծրագիրը՝ Նախագահության հաստատմանը ներկայացնելու համար,
- 3) գնահատում է Ակադեմիայի նախագահի կողմից ներկայացված Ակադեմիայի տարեկան գործունեության և զարգացման ռազմավարական ծրագրի կատարման տարեկան հաշվետվությունները՝ Նախագահություն հաստատմանը ներկայացնելու համար,

4) ընտրում է Ակադեմիայի ակադեմիկոսներ ու ասոցացված անդամներ, Ակադեմիայի պատվավոր և արտասահմանյան անդամներ,

5) սույն կանոնադրությամբ նախատեսված կարգով քննարկում ու որոշումներ է կայացնում Ակադեմիայի գործառույթներին ու գործունեությանը վերաբերող Ընդհանուր ժողովի անդամների բարձրացրած հարցերով:

37. Հերթական ընդհանուր ժողովը հրավիրվում է առնվազն տարին մեկ անգամ՝ ժողովի օրվանից առնվազն 30 օր առաջ Նախագահության որոշմամբ: Ընդհանուր ժողով կարող է հրավիրվել նաև Ակադեմիայի նախագահի նախաձեռնությամբ, ինչպես նաև ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների 1/3-ի գրավոր պահանջով:

38. Ընդհանուր ժողովն իրավազոր է, եթե ներկա է ցուցակային կազմի կեսից ավելին: Ընդհանուր ժողովի ցուցակային կազմը, օրակարգն ու օրակարգային հարցերի քվեարկության ձևը (բաց կամ գաղտնի) որոշվում է Նախագահության կողմից:

39. Ցուցակային կազմում չեն ընդգրկվում Ակադեմիայի այն անդամները, որոնք օբյեկտիվ պատճառներով չեն կարող մասնակցել Ընդհանուր ժողովին:

40. Ակադեմիայի արտասահմանյան ու պատվավոր անդամները, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների ու բուհերի ղեկավարներն Ընդհանուր ժողովին մասնակցում են առանց քվեարկելու իրավունքի:

41. Ընդհանուր ժողովին առանց քվեարկելու իրավունքի կարող են մասնակցել նաև Նախագահության այն անդամները, որոնք Ակադեմիայի անդամ չեն և հրավիրված անձինք՝ գիտության, կրթության, մշակույթի ոլորտների ներկայացուցիչներ, պետական ու հասարակական գործիչներ, գործարարներ, որոնց անվանացանկը հաստատում է Նախագահությունը:

42. Քվեարկության ժամանակ ընդհանուր ժողովի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ ձայնի իրավունք: Եթե ընդհանուր ժողովում քննարկվում է ժողովի որևէ անդամի վերաբերյալ հարց, ապա տվյալ անդամը քվեարկությանը չի մասնակցում:

43. Որոշումը համարվում է ընդունված, եթե դրա օգտին քվեարկել է ներկաների 2/3-ը:

44. Սույն կանոնադրության 36-րդ կետի 4-րդ ենթակետի հարցով կազմակերպվում է բաց քվեարկություն՝ համաձայն հաստատված «Ակադեմիայի անդամի ընտրության կարգ»-ի, որին մասնակցելու իրավունք ունեն միայն Ակադեմիայի ակադեմիկոսներն ու ասոցացված անդամները:

45. Ընդհանուր ժողովներն արձանագրվում են և տեսագրվում: Տեսագրված նյութը պահպանվում է հուսալի կրիչի վրա՝ առնվազն 5 տարի:

46. Ակադեմիայի կառավարման բարձրագույն մարմինն Ակադեմիայի հոգաբարձուների խորհուրդն է՝ Ակադեմիայի Նախագահությունը, որի լիազորությունների ժամկետը 5 տարի է:

47. Նախագահությունը կազմված է տասնմեկ անդամից: Նախագահության անդամներ կարող են լինել պետական բարձր պաշտոն կամ գիտության և կրթության բնագավառների հեղինակավոր և ղեկավար պաշտոն զբաղեցրած կամ զբաղեցնող անձինք:

48. Նախագահությունը գլխավորում է Հայաստանի Հանրապետության նախագահը: Նախագահության անդամներից երկուսին առաջադրում է բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտի պետական լիազոր մարմինը, մյուս ութ անդամներին ընտրում է Ընդհանուր ժողովը՝ Ակադեմիայի կազմից: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել Նախագահության անդամ:

49. Նախագահության անդամ չի կարող լինել այն անձը, որը

1) դատապարտվել է դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռի հիման վրա, և դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ,

2) դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով ճանաչվել է անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,

50. Նախագահության կազմը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը:

51. Նախագահության անդամներն իրենց պարտականությունները կատարում են առանց վարձատրության՝ հասարակական հիմունքներով: Նախագահության անդամների համար կարող է սահմանվել փոխհատուցում այն ծախսերի համար, որոնք կապված են Նախագահության անդամի պարտականությունների կատարման հետ: Փոխհատուցման վճարման կարգը սահմանում է Նախագահությունը:

52. Նախագահության անդամներն իրավունք ունեն՝

1) ներկայացնել առաջարկություններ Նախագահության նիստի օրակարգի ու քննարկվող հարցերի վերաբերյալ,

2) նախապատրաստել և Նախագահության քննարկմանը ներկայացնել հարցեր, առաջարկություններ, նախագծեր, այդ թվում՝ կառուցվածքային ստորաբաժանումներ ստեղծելու, վերակազմակերպելու և լուծարելու վերաբերյալ,

3) ստանալ տեղեկություն Ակադեմիայի գործունեությանը վերաբերող հարցերի մասին,

4) ներկայացնել սույն կանոնադրության մեջ փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու առաջարկություններ,

5) նպաստել ակադեմիայի արտաբյուջետային միջոցների համալրմանը:

53. Նախագահության անդամները պարտավոր են՝

1) մասնակցել Նախագահության նիստերին,

2) իրենց պարտականություններն իրականացնել ելնելով օրենքներից, ենթաօրենսդրական ակտերից, սույն կանոնադրությունից, իրավական այլ ակտերից, Ակադեմիայի շահերից:

54. Նախագահության անդամի լիազորությունը դադարեցվում է՝

1) Նախագահության նախագահին ուղղված սեփական գրավոր դիմումի հիման վրա,

2) Նախագահության լիազորությունների ժամկետի ավարտման դեպքում,

3) դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճռով անգործունակ ճանաչվելու դեպքում,

4) ստանձնած պարտականությունները պատշաճ չկատարելու դեպքում՝ Նախագահության մնացյալ անդամների քվեների առնվազն երեք քառորդով՝ նրան առաջադրող մարմնի հաստատմամբ,

5) նրան առաջադրած մարմնի որոշմամբ,

6) նրա մահվան դեպքում:

55. Նախագահության անդամի լիազորությունը դադարելու դեպքում նրա փոխարեն նոր անդամ նշանակվում է համաձայն «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 23-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ու սույն կանոնադրությամբ սահմանված ընթացակարգի:

56. Նախագահությունն իր գործունեությունն իրականացնում է նիստերի միջոցով: Նախագահության նիստերը գումարվում են առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ՝ Նախագահության նախագահի նախաձեռնությամբ: Նախագահության նիստերը կարող են հրավիրվել նաև Նախագահության անդամների 1/3-ի պահանջով՝ Նախագահության նախագահին համապատասխան պահանջը ներկայացնելուց 30 օրվա ընթացքում: Նախագահության նիստերը կարող են անցկացվել առկա, հեռավար կամ համակցված (առկա ու հեռավար եղանակների զուգակցմամբ) եղանակներով՝ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների և հեռահաղորդակցության այլ միջոցների կիրառմամբ, ինչպես նաև հարցման կարգով:

57. Նախագահության որոշումներն ընդունվում են «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի և սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգի համաձայն: Նախագահության նիստն իրավազոր է, եթե մասնակցում է նրա անդամների կեսից ավելին: Քվեարկության ժամանակ Նախագահության յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ քվեի իրավունք: Եթե Նախագահության նիստում քննարկվում է Նախագահության որևէ անդամի կամ նրա հետ փոխկապակցված անձի վերաբերյալ հարց, ապա Նախագահության տվյալ անդամը քվեարկությանը չի մասնակցում:

58. Նախագահության նիստերն արձանագրվում են: Առկա, հեռավար կամ համակցված եղանակով անցկացված նիստերը նաև ձայնագրվում են և պահպանվում առնվազն 5 տարի:

59. Նախագահությունն իրավասու է՝

- 1) հաստատել սեփական աշխատակարգը,
- 2) մշակել ու հաստատել Ակադեմիայի նախագահի ընտրության կանոնակարգը և կազմակերպել ընտրություն, ընդունել որոշում Ակադեմիայի նախագահի ընտրության մասին, նշանակել Ակադեմիայի նախագահի ժամանակավոր պաշտոնակատար, ընդունել Ակադեմիայի նախագահի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման որոշում,
- 3) Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ ընտրել Ակադեմիայի փոխնախագահներ, Ակադեմիայի ակադեմիկոս քարտուղար և բաժանմունքների ղեկավարներ,
- 4) հաստատել Ընդհանուր ժողովի կողմից երաշխավորված Ակադեմիայի տարեկան գործունեության և զարգացման հնգամյա ռազմավարական ծրագրերը,
- 5) լսել ու գնահատել Ընդհանուր ժողովի կողմից երաշխավորված Ակադեմիայի տարեկան գործունեության ու զարգացման հնգամյա ռազմավարական ծրագրի կատարման տարեկան հաշվետվությունները,
- 6) քննարկել Ակադեմիայի նախագահին անվստահություն հայտնելու հարցը, կայացնել որոշում,
- 7) հաստատել Ակադեմիայի կառուցվածքը, փոփոխություններ կատարել կառուցվածքում, ստեղծել, վերակազմակերպել և լուծարել կառուցվածքային ստորաբաժանումներ,
- 8) հաստատել Ակադեմիայի հաստիքացուցակը, հաստիքացուցակում լրացումներն ու փոփոխությունները,
- 9) Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ հաստատել Ակադեմիայի բաժանմունքների, խորհուրդների և հանձնաժողովների գործունեության օրինակելի

կանոնակարգերը, ընթացակարգերը, Ակադեմիայի ներքին կարգապահական կանոնները, էթիկայի կանոնագիրքն ու ներքին իրավական այլ ակտեր,

10) հաստատել Ակադեմիայի եկամուտների և ծախսերի տարեկան նախահաշիվը, դրա փոփոխությունները, տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը, Ակադեմիայի գործունեության մասին տարեկան հաշվետվությունը ու տարեկան հաշվեկշիռը,

11) սահմանել Ակադեմիայի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները, ընդունել տնտեսական ընկերությունների ստեղծման կամ դրանցում մասնակցության, ինչպես նաև մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծման մասին որոշումներ, հաստատել դրանց կանոնադրությունները,

12) վերահսկել Ակադեմիայի գործունեությունը (այդ թվում՝ ֆինանսատնտեսական),

13) ընդունել որոշումներ Նախագահության անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

14) կասեցնել Ակադեմիայի նախագահի՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը հակասող հրամանները, հրահանգները ու ցուցումները կամ դրանք ճանաչել ուժը կորցրած,

15) վերահսկել իր որոշումների կատարման ընթացքը,

16) ընդունել որոշում Ակադեմիայի լուծարման հարցով դատարան դիմելու մասին,

17) նշանակել Ակադեմիայի լուծարման հանձնաժողով (լուծարող), սահմանել լուծարման կարգն ու ժամկետը, հաստատել լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռն ու լուծարման հաշվեկշիռը,

18) մշակել առաջարկություններ Ակադեմիայի կանոնադրության մեջ փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու, նոր խմբագրությամբ կանոնադրություն հաստատելու մասին, ընդունել համապատասխան որոշում և ներկայացնել այն Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանը,

19) մշակել առաջարկություն ու ընդունել որոշում Ակադեմիայի վերակազմակերպման մասին, ներկայացնել այն Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանը,

20) հաստատել Ակադեմիայի գույքի տնօրինման կարգը,

21) Ակադեմիայի նախագահի առաջարկությամբ՝ ուղղակի ձևով, մրցույթով կամ աճուրդով Ակադեմիային անհատույց օգտագործման իրավունքով տրամադրված գույքը վարձակալության տրամադրելու հայտ ներկայացնել պետական լիազոր մարմին,

22) հաստատել հարյուր միլիոն դրամի կամ դրան համարժեք այլ արտարժույթի սահմանաչափը գերազանցող պայմանագրերը,

23) ընդունել որոշում Ակադեմիայի ընդհանուր ժողով հրավիրելու մասին, հաստատել ժողովի մասնակիցների ցուցակը,

24) բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտի պետական լիազոր մարմնի հաստատմանը ներկայացնել Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ընտրության կարգը, ներառյալ ընտրություններին մասնակցության համար գնահատման հաշվարկի մեթոդաբանությունը, բաղադրիչների քաշային գործակիցները և շեմային արժեքը՝ ըստ տիտղոսի (ակադեմիկոս և ասոցացված անդամ) ու բնագավառի,

25) Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ հաստատել Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ընտրությունների համար թափուր տեղերի ցանկը՝ ըստ գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության մասնագիտությունների դասիչների,

26) Հաստատել ակադեմիական էթիկայի, ներառյալ ակադեմիական ազնվության և վարվեցողության սկզբունքներին վերաբերող հարցերի քննման ներքին ընթացակարգը և էթիկայի միջոլորտային հանձնաժողովի ձևավորման կարգը:

27) կայացնել որոշում Ակադեմիայի աշխատակցին զբաղեցրած պաշտոնից հեռացնելու մասին, եթե էթիկայի հանձնաժողովի կողմից իրականացված հանրային

լումների արդյունքում նրա գործունեության ընթացքում բացահայտվել են ակադեմիական էթիկայի, ներառյալ ակադեմիական ազնվության և վարվեցողության սկզբունքների խախտումներ:

28) իրականացնել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, սույն կանոնադրությամբ նախատեսված, ինչպես նաև Ակադեմիայի մյուս մարմիններին օրենքով չվերապահված այլ լիազորություններ:

60. Նախագահության իրավասությանը պատկան հարցերը չեն կարող փոխանցվել այլ մարմնի:

61. Նախագահության նախագահը՝

1) հրավիրում և վարում է Նախագահության նիստերը, կազմակերպում նիստերի արձանագրության վարումը,

2) ստորագրում է Նախագահության որոշումներն ու նիստերի արձանագրությունները,

3) կարող է ստեղծել ժամանակավոր հանձնախմբեր և նշանակել դրանց նախագահներին՝ նախագահության գործունեության իրավասության շրջանակում քննարկումներ անցկացնելու համար,

4) Ակադեմիայի անունից Ակադեմիայի նախագահի հետ կնքում է աշխատանքային պայմանագիր,

5) իրականացնում է սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ լիազորություններ:

62. Նախագահության նախագահի բացակայության դեպքում նրա պարտականությունները, Նախագահության որոշմամբ, կատարում է Նախագահության անդամներից մեկը:

63. Ակադեմիայի գործադիր մարմինն Ակադեմիայի նախագահին է, որն իրականացնում է Ակադեմիայի ընթացիկ գործունեության ընդհանուր ու օպերատիվ ղեկավարումը:

64. Ակադեմիայի նախագահին ընտրում է Նախագահությունը՝ Ակադեմիայի ակադեմիկոսների կազմից, փակ գաղտնի քվեարկությամբ, 5 տարի ժամկետով,

ցուցակային կազմի ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել Ակադեմիայի նախագահ:

65. Ակադեմիայի նախագահն իր իրավասությունների սահմաններում, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանն ու սույն կանոնադրությանը համաձայն, գործում է միանձնյա և լրիվ պատասխանատվություն է կրում Ակադեմիայի աշխատանքի արդյունքների համար:

66. Ակադեմիայի նախագահի իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, սույն կանոնադրությամբ ու նրա հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրով:

67. Ակադեմիայի նախագահը՝

1) ղեկավարում է Ակադեմիայի վարչական, գիտական, փորձագիտական, տնտեսական, ֆինանսական, միջազգային ու այլ գործունեությունները,

2) նախագահում է Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովը,

3) ղեկավարում է Ակադեմիայի գիտական խորհուրդը,

4) ապահովում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության, օրենքների, Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության որոշումների ու Նախագահության որոշումների կատարումը,

5) ստորագրում է Ակադեմիայի կողմից կնքվող պայմանագրերն ու համաձայնագրերը,

6) կազմակերպում է Ակադեմիայի բաժանմունքների և այլ կառուցվածքային ստորաբաժանումների, մասնագիտական խորհուրդների աշխատանքները՝ ապահովելով դրանց բնականոն ու ներդաշնակ գործունեությունը,

7) ըստ անհրաժեշտության՝ ձևավորում է Ակադեմիայի նախագահին կից խորհրդակցական մարմիններ (հանձնաժողովներ, խորհուրդներ, աշխատանքային խմբեր և այլն),

8) Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովին է ներկայացնում Ակադեմիայի տարեկան գործունեության հաշվետվությունն ու զարգացման հնգամյա ռազմավարական ծրագիրը,

9) Նախագահության հաստատմանն է ներկայացնում Ակադեմիայի եկամուտների ու ծախսերի նախահաշիվը, Ակադեմիայի կանոնադրությունը նոր խմբագրությամբ հաստատելու կամ դրանում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու մասին առաջարկությունները, Ակադեմիայի կառուցվածքը, հաստիքացուցակը կամ դրանց փոփոխությունները,

10) ապահովում է Նախագահության որոշումների կատարումը,

11) Նախագահության հաստատմանն է ներկայացնում Ակադեմիայի բաժանմունքների, փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների, պրոբլեմային խորհուրդների գործունեության օրինակելի կանոնակարգերը, ընթացակարգերը, Ակադեմիայի ներքին կարգապահական կանոնները, էթիկայի կանոնագիրքն ու ներքին իրավական այլ ակտեր,

12) սույն կանոնադրությանը համաձայն կազմավորում է կառուցվածքային ստորաբաժանումների կառավարման մարմինները, սահմանում է աշխատողների լիազորություններն ու պաշտոնեական պարտականությունները,

13) աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում աշխատողներին, ներկայացուցչությունների, մասնաճյուղերի ու հիմնարկների տնօրեններին, նրանց նկատմամբ կիրառում է խրախուսման միջոցներ, կարգապահական տույժեր, կազմակերպում է աշխատողների շարունակական վերապատրաստումը,

14) աշխատանքային պայմանագրեր է կնքում աշխատողների հետ, սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով և աշխատանքային պայմանագրով նախատեսված դեպքերում աշխատողների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման պարագայում լուծում է կնքված աշխատանքային պայմանագրերը,

15) Ակադեմիայի փոխնախագահի, ակադեմիկոս քարտուղարի կամ բաժանմունքի ղեկավարի սեփական նախաձեռնությամբ կամ օրենքով

նախատեսված դեպքերում աշխատանքից ազատման դեպքում հրամանով այդ պաշտոնում մինչև վեց ամիս ժամկետով նշանակում է ժամանակավոր պաշտոնակատար անձ, որը համապատասխանում է սույն կանոնադրությամբ ու ներքին իրավական ակտերով տվյալ պաշտոնին ներկայացվող պահանջներին,

16) կնքում է մինչև հարյուր միլիոն դրամի կամ դրան համարժեք այլ արտարժույթի չափով պայմանագրեր՝ առանց նախագահության որոշման,

17) կասեցնում է բաժանմունքների ու կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումների կառավարման մարմինների այն որոշումները, որոնք հակասում են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանն ու սույն կանոնադրությանը,

18) իր բացակայության դեպքում Ակադեմիայի նախագահի պարտականությունների կատարումը հանձնարարում է Ակադեմիայի փոխնախագահին,

19) տալիս է Ակադեմիայի անունից հանդես գալու լիազորագրեր, այդ թվում՝ վերալիազորման իրավունքով, բանկերում բացում է հաշվարկային հաշիվներ,

20) հաստատում ու լիազոր մարմին է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության հանրային գիտական կազմակերպությունների հաշվետվությունների գնահատման արդյունքները՝ որպես գիտական կազմակերպությունների արտաքին գնահատման բաղադրիչ,

21) համակարգում է Ակադեմիայի բաժանմունքներին կից գործող պրոբլեմային խորհուրդների աշխատանքը, հաստատում ու պետական կառավարման մարմիններին է ներկայացնում պրոբլեմային խորհուրդների նախագծերն ու եզրակացությունները,

22) կրթության և գիտության ոլորտի լիազոր մարմնի հաստատմանն է ներկայացնում Ակադեմիայի ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների ընտրությունների կարգն ու չափանիշները,

23) Ակադեմիայի բաժանմունքների առաջարկությունների հիման վրա կազմում և Նախագահության հաստատմանն է ներկայացնում Ակադեմիայի ակադեմիկոսների

ու ասոցիացված անդամների ընտրությունների համար թափուր տեղերի ցանկը՝ ըստ գիտական գործունեության մասնագիտությունների դասիչների,

24) Ակադեմիայի գիտական խորհրդի երաշխավորմամբ ընդունում է որոշումներ Ակադեմիայի պատվավոր կոչումների, մրցանակների ու մեդալների շնորհման մասին,

25) իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող ու Ակադեմիայի կառավարման այլ մարմիններին չվերապահված լիազորություններ:

68. Ակադեմիայի նախագահի լիազորությունները դադարեցվում են, եթե լրացել է նրա 75 տարին:

69. Ակադեմիայի նախագահի ընտրության արդյունքները հաստատում է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը:

70. Ակադեմիայի փոխնախագահներին ու Ակադեմիկոս քարտուղարին ընտրում է Ակադեմիայի նախագահությունն՝ Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ՝ Ակադեմիայի Ակադեմիկոսներից ու ասոցացված անդամներից՝ 5 տարի ժամկետով, փակ, գաղտնի քվեարկությամբ, ցուցակային կազմի ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Նույն անձը չի կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ ընտրվել միևնույն պաշտոնում,

71. Ակադեմիայի փոխնախագահը՝

1) փոխարինում է Ակադեմիայի նախագահին՝ նրա բացակայության դեպքում,

2) իր իրավասության շրջանակում համակարգում է Ակադեմիայի բաժանմունքների ու կառուցվածքային ստորաբաժանումների, փորձագիտական հանձնաժողովների ու մասնագիտական խորհուրդների գործունեությունը,

3) պատրաստում ու Ակադեմիայի նախագահի հաստատմանն է ներկայացնում Ակադեմիայի կառուցվածքային ստորաբաժանումների, պրոբլեմային խորհուրդների ու փորձագիտական հանձնաժողովների կանոնակարգերը, ընթացակարգերը,

Ակադեմիայի ներքին կարգապահական կանոնները, էթիկայի կանոնագիրքը ու ներքին իրավական այլ ակտեր,

4) կատարում է Ակադեմիայի բաժանմունքների, կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների աշխատանքների համակարգում ու վերահսկում,

5) համակարգում է Ակադեմիայի ներպետական ու միջազգային համագործակցությունը,

6) սահմանված կարգով համակարգում է դոկտորի գիտական աստիճանի շնորհման գործընթացը, ներառյալ՝ գիտական աստիճաններ շնորհող մասնագիտական խորհուրդների կազմի ձևավորումը և Ակադեմիայում պաշտպանության կազմակերպումը,

7) Ակադեմիայի նախագահի հանձնարարությամբ կատարում է այլ գործառույթներ:

72. Ակադեմիայի ակադեմիկոս քարտուղարը՝

1) նախապատրաստում է ընդհանուր ժողովները, Նախագահության նիստերը, վերահսկում է սահմանում ընդհանուր ժողովների ու Նախագահության որոշումների, ակադեմիայի նախագահի հրամանների ու կարգադրությունների կատարումը,

2) կազմակերպում է Ակադեմիայի տարեկան գործունեության ու զարգացման ռազմավարական ծրագրի տարեկան հաշվետվությունների պատրաստումը,

3) համակարգում է Ակադեմիայի բաժանմունքների ընթացիկ աշխատանքը,

4) պատրաստում ու Ակադեմիայի նախագահի հաստատմանն է ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության գիտության բնագավառի վերաբերյալ տարեկան զեկույցը,

5) համակարգում է կապը Հայաստանի Հանրապետության պետական և այլ մարմինների հետ:

6) Ակադեմիայի նախագահի հանձնարարությամբ կատարում է այլ գործառույթներ:

8. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

73. Ակադեմիան ունի կառուցվածքային ստորաբաժանումներ՝ բաժանմունքներ, վարչական, օժանդակ ստորաբաժանումներ: Նախագահության որոշմամբ Ակադեմիան կարող է ստեղծել նաև առանձնացված ստորաբաժանումներ՝ մասնաճյուղեր ու հիմնարկներ:

74. Բաժանմունքն ակադեմիայի հիմնական կառուցվածքային ստորաբաժանումն է, որն իրականացում է սույն կանոնադրության 19-րդ կետով նախատեսված գործառույթները:

75. Բաժանմունքը միավորում է մեկ կամ մի քանի հարակից գիտական բնագավառների Ակադեմիայի անդամներին՝ ակադեմիկոսներին ու ասոցացված անդամներին, Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների ու բուհերի պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողներին, Ակադեմիայի պատվավոր ու արտասահմանյան անդամներին:

76. Բաժանմունքների թիվը, անվանումներն ու դրանցում ներառված գիտական բնագավառները հաստատում է Նախագահությունը՝ Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ:

77. Բաժանմունքի ղեկավարման մարմիններն են բաժանմունքի ընդհանուր ժողովն ու բաժանմունքի ղեկավարը:

78. Բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի աշխատանքներին մասնակցում են սույն կանոնադրության 75-րդ կետում թվարկված բաժանմունքի անդամները: Ակադեմիայի արտասահմանյան ու պատվավոր անդամները ժողովի աշխատանքներին մասնակցում են առանց քվեարկության իրավունքի: Բաժանմունքի ընդհանուր ժողովն նախագահում է բաժանմունքի ղեկավարը:

79. Բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի գործառույթներն ու աշխատակարգը սահմանվում են սույն կանոնադրության դրույթներով հաստատված Ակադեմիայի բաժանմունքի գործունեության կանոնակարգով:

80. Բաժանմունքի ընդհանուր ժողովը՝

1) հաստատում է բաժանմունքի աշխատանքների տարեկան պլանը,

2) հաստատում է բաժանմունքի տարեկան հաշվետվությունը,

3) առաջադրում է բաժանմունքի փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների և պրոբլեմային խորհուրդների կազմը,

4) Ակադեմիայի նախագահին ներկայացնում է բաժանմունքի գործունեության ուղղությամբ Ակադեմիայի ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների թափուր տեղերի ընտրությունների վերաբերյալ առաջարկ,

5) երաշխավորում է Ակադեմիայի տվյալ բնագավառի անդամների՝ ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների թեկնածությունները՝ Ակադեմիայի նախագահության կազմի ընտրությանը մասնակցելու համար,

6) պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողների կազմից ընտրում է Ակադեմիայի Ընդհանուր ժողովի անդամներին:

81. Բաժանմունքի հերթական ընդհանուր ժողովը հրավիրում է բաժանմունքի ղեկավարն առնվազն տարին երկու անգամ՝ ժողովի օրվանից 15 օր առաջ տեղեկացնելով ժողովի անդամներին: Ընդհանուր ժողով կարող է հրավիրվել նաև բաժանմունքի ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների 1/3-ի գրավոր պահանջով:

82. Բաժանմունքի ընդհանուր ժողովն իրավազոր է, եթե ներկա է նրա անդամների կեսից ավելին: Ժողովի օրակարգն ու օրակարգային հարցերի քվեարկության ձևը (բաց կամ փակ գաղտնի) հաստատվում է ժողովում բաց քվեարկությամբ՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

83. Քվեարկության ժամանակ բաժանմունքի ժողովի յուրաքանչյուր անդամ ունի մեկ քվե: Եթե ընդհանուր ժողովում քննարկվում է ժողովի որևէ անդամի վերաբերյալ հարց, ապա տվյալ անդամը քվեարկությանը չի մասնակցում:

84. Որոշումը համարվում է ընդունված, եթե դրա օգտին քվեարկել է ներկաների 50 տոկոսից ավելին:

85. Բաժանմունքի ղեկավարին Ակադեմիայի անդամներից ընտրում է Ակադեմիայի նախագահությունը, հինգ տարի ժամկետով՝ Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ:

86. Բաժանմունքի ղեկավարը՝

1) համակարգում է բաժանմունքի աշխատանքը,

2) բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի երաշխավորությամբ ձևավորում է փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների ու պրոբլեմային խորհուրդների կազմը և այն ներկայացնում է նախագահին՝ Ակադեմիայի նախագահությունում հաստատելու համար, կազմակերպում է այդ հանձնաժողովների ու խորհուրդների աշխատանքը,

3) կազմակերպում է մասնագիտական, միջգերատեսչական և միջգիտակարգային նիստեր, լսումներ, կլոր սեղաններ ու քննարկումներ՝ հանրային նշանակության գիտական խնդիրների բացահայտման, տնտեսական, տեխնոլոգիական, բնապահպանական, սոցիալական, պատմամշակութային, անվտանգային հիմնախնդիրների վերհանման, վերլուծության ու դրանց ուղղությամբ առաջարկություններ, գիտական, գիտատեխնիկական (այդ թվում՝ նպատակային) ու ներդրումային ծրագրեր կազմելու նպատակով,

4) համակարգում է բաժանմունքի գործունեության ուղղություններով գիտատեխնիկական ոլորտի վիճակի վերլուծության իրականացումն ու հետագա զարգացման միտումների վերաբերյալ կանխատեսումների մշակումը,

5) մշակում է գիտական ու գիտատեխնիկական գործունեության կատարելագործմանն առնչվող օրենսդրական, ինչպես նաև գիտության գերակա ուղղությունների վերաբերյալ առաջարկություններ,

6) համակարգում է հեռանկարային գիտական ուղղություններով ներպետական և միջազգային գիտական նիստերի, գիտաժողովների, գիտական դպրոցների, սեմինարների, աշխատանքային ժողովների, խորհրդակցությունների կազմակերպումն ու անցկացումը,

7) համապետական տարեկան գիտական հաշվետու նստաշրջանի շրջանակում կազմակերպում է բաժանմունքի գործունեության ոլորտներում գործող Հայաստանի Հանրապետության հանրային գիտական կազմակերպությունների գիտական գործունեության տարեկան հաշվետվությունների լսումներ ու քննարկումներ՝ համապատասխան ոլորտային մասնագիտական փորձագիտական հանձնաժողովի մասնակցությամբ,

8) համակարգում է բաժանմունքի ոլորտային պրոբլեմային խորհրդի/խորհուրդների բնականոն գործունեությունը, հրավիրում է նիստեր, կազմակերպում է մասնագիտական քննարկումներ հանրապետությունում առկա տարաբնույթ խնդիրների հիմնապատճառների ու դրանց լուծման ուղիների վերաբերյալ,

9) Ակադեմիայի նախագահի հանձնարարությամբ կատարում է այլ գործառույթներ:

87. Բաժանմունքում իրականացվող առանձին գործառույթների (փորձագիտական, վերլուծաբանական) կատարման համար ստեղծվում են փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովներ ու պրոբլեմային խորհուրդներ, որտեղ ներգրավվում են Ակադեմիայի անդամները՝ ակադեմիկոսներն ու ասոցացված անդամները, Ակադեմիայի պատվավոր ու արտասահմանյան անդամները, Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների ու բուհերի պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողները, ինչպես նաև Ակադեմիայի անդամ չհանդիսացող Հայաստանի Հանրապետության, սփյուռքի ու արտերկրի տվյալ ոլորտի գիտնականներ, որոնց մասնակցության կարգը, պայմաններն ու գործառույթները սահմանվում են համապատասխան կանոնակարգերով:

88. Փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովի գործառույթն է օրենքով ու սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով գիտական և գիտատեխնիկական

ծրագրերի, դրանց արդյունքների հաշվետվությունների փորձաքննության ու արդյունավետության գնահատման իրականացումը:

89. Պրոբլեմային խորհրդի գործառույթն է որոշակի ոլորտներում առկա հիմնախնդիրների վերլուծությունը, դրանց վերաբերյալ գիտական ու գիտամեթոդական փորձաքննությունների իրականացումը:

90. Ակադեմիայի կառուցվածքում գործում է գիտության հանրայնացման ստորաբաժանում:

91. Ակադեմիայի կառուցվածքային այլ ստորաբաժանումների ձևավորման ու գործունեության կարգերը, իրավասությունները սահմանվում են իրենց կանոնակարգերով ու իրավական այլ ակտերով:

9. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

92. Ակադեմիայի անդամ են հանդիսանում Ակադեմիայի ակադեմիկոսներն ու ասոցացված անդամները:

93. Ակադեմիան իր կազմում կարող է ունենալ գումարային հարյուր ակադեմիկոս և ասոցացված անդամ, որոնք ընտրվում են մրցութային կարգով:

94. Ակադեմիայի ակադեմիկոս կարող են ընտրվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ունեցող և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակվող այն գիտնականները, որոնք առնվազն համապատասխանում են գիտական ու ճարտարագիտատեխնիկական կադրերի ատեստավորման կարգով գլխավոր գիտաշխատողի տարակարգի համար սահմանված պահանջներին:

95. Ակադեմիայի ասոցացված անդամ կարող են ընտրվել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն ունեցող և Հայաստանի Հանրապետությունում մշտական բնակվող այն գիտնականները, որոնք առնվազն համապատասխանում են գիտական ու ճարտարագիտատեխնիկական կադրերի ատեստավորման կարգով առաջատար գիտաշխատողի տարակարգի համար սահմանված պահանջներին:

96. Ակադեմիայի ակադեմիկոսների և ասոցացված անդամների ընտրության հավելյալ պահանջները սահմանվում են մրցույթի կազմակերպման կարգով, որը Ակադեմիայի ներկայացմամբ հաստատում է Լիազոր մարմինը:

97. Ակադեմիայի ակադեմիկոսի ընտրությունը կատարում են Ակադեմիայի ակադեմիկոսները, իսկ Ակադեմիայի ասոցացված անդամի ընտրությունը՝ Ակադեմիայի ակադեմիկոսներն ու Ակադեմիայի ասոցացված անդամները:

98. Ընտրություններ անցկացնելու մասին Նախագահության հայտարարությունը հրապարակվում է մամուլում ոչ ուշ, քան ընտրություններ անցկացնելու օրվանից 2 ամիս առաջ:

99. Ակադեմիայի ակադեմիկոսների ու ասոցացված անդամների թեկնածուների առաջադրումը վերապահվում է Ակադեմիայի ակադեմիկոսներին ու ասոցացված անդամներին, ինչպես նաև գիտական կազմակերպություններին ու բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին, որտեղ թեկնածուներն առաջադրվում են գիտական, գիտատեխնիկական խորհուրդների նիստերում՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Թեկնածուներն առաջադրվում են ըստ մասնագիտության:

100. Ակադեմիայի ակադեմիկոս կամ ասոցացված անդամ ընտրված են համարվում այն անձինք, ովքեր ընդհանուր ժողովում ստացել են քվեարկության իրավունքով ժողովի մասնակիցների քվեների առնվազն 2/3-ը:

101. Ակադեմիայի ակադեմիկոսի և ասոցացված անդամի գիտական տիտղոսները շնորհվում են ցմահ և ամրագրվում են դիպլոմներով:

102. Ակադեմիայի ակադեմիկոսը կամ ասոցացված անդամը կարող է զրկվել գիտական տիտղոսից, եթե իր գործունեության ընթացքում բացահայտվել են ակադեմիական էթիկայի, ներառյալ ակադեմիական ազնվության և վարվեցողության սկզբունքների խախտումներ: Այդ պարագայում ակադեմիայի նախագահությունը կազմակերպում է էթիկայի հանձնաժողովի կողմից իրականացվող հանրային լսումներ, որի արդյունքում կարող է Ակադեմիայի ընդհանուր ժողովի բաց քվեարկության դրվել տվյալ ակադեմիկոսի կամ ասոցացված անդամի գիտական

տիտղոսից զրկելու հարցը: Քվեարկությանը մասնակցելու իրավունք ունեն միայն Ակադեմիայի ակադեմիկոսներն ու ասոցացված անդամները: Որոշումը համարվում է ընդունված, եթե դրա օգտին քվեարկել է ներկաների 2/3-ը:

103. Ակադեմիայի ակադեմիկոսներին և ասոցացված անդամներին՝ գիտական ու գիտատեխնիկական գործունեության առնվազն 30 տարվա ստաժի առկայության ու 75 տարին լրանալու դեպքում հատկացվում է ամենամյա դրամական վճար՝ Հայաստանի Հանրապետությունում նվազագույն ամսական աշխատավարձի կրկնակի չափով ասոցացված անդամների համար և եռակի չափով՝ ակադեմիկոսների համար: Վճարը տրամադրվում է ակադեմիայի այն անդամներին, որոնք մշտապես ապրում են Հայաստանի Հանրապետությունում: Երկրից երեք ամսից ավել բացակայելու դեպքում վճար հատկացվում է Նախագահության հատուկ որոշման դեպքում:

104. Ակադեմիայի անդամները մասնակցում են Ակադեմիայի նախագահության ընտրությանը՝ քվեի իրավունքով:

105. Ակադեմիայի անդամն իրավունք ունի՝

- 1) ներառվել Ակադեմիայի միայն մեկ բաժանմունքի կազմում,
- 2) ներգրավվել բաժանմունքում գործող փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների ու պրոբլեմային խորհուրդների կազմում,
- 3) ընտրվել ակադեմիայի ղեկավար մարմինների կազմում,
- 4) բաժանմունքի ղեկավարի, բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի ու բաժանմունքի կազմում գործող փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների ու պրոբլեմային խորհուրդների քննարկմանը ներկայացնելու գիտական ու գիտակազմակերպական հարցեր ու առաջարկներ:

106. Ակադեմիայի անդամը պարտավոր է՝

- 1) կատարել Ակադեմիայի ղեկավար մարմինների որոշումները, մասնակցել Ակադեմիայի առջև դրված խնդիրների կատարմանը,

2) մասնակցել Ակադեմիայի ու բաժանմունքների ընդհանուր ժողովների աշխատանքներին,

3) իր գիտական և գիտակազմակերպական գործունեության մասին տարեկան հաշվետվություն ներկայացնել այն բաժանմունք, որի կազմում ընտրվել է Ակադեմիայի անդամ,

4) իր աշխատանքում և պարտականությունների կատարման ժամանակ պահպանել ակադեմիական ազնվության և լրիվության սկզբունքը՝ բացառելով գրագողությունը, տվյալների կեղծումը կամ այլ ակադեմիական զեղծարարություններ և իր հնարավորությունների շրջանակում կանխել դրանց դրսևորումները, պահպանել իր աշխատավայրի և ակադեմիայի սահմանած բարեվարքության և էթիկայի կանոնակարգի պահանջները, գիտատեխնոլոգիական գործունեությամբ փաստացիացնել մարդու կյանքին, առողջությանը և շրջակա միջավայրին:

5) Ակադեմիայում իր գործունեությունը դադարեցնելու կամ ժամանակավորապես կասեցնելու վերաբերյալ որոշումը գրավոր հիմնավորումով ներկայացնել Ակադեմիայի նախագահին:

10. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՊԱՏՎԱՎՈՐ ՈՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ,
ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԴՈԿՏՈՐՆԵՐԸ, ՊԱՏՎԱՎՈՐ ԳԼԽԱՎՈՐ ՈՒ ՊԱՏՎԱՎՈՐ
ԱՌԱՋԱՏԱՐ ԳԻՏԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԸ

107. Ակադեմիան շնորհում է Ակադեմիայի պատվավոր անդամի, Ակադեմիայի արտասահմանյան անդամի գիտական տիտղոսներ ու Ակադեմիայի պատվավոր դոկտորի գիտական աստիճան, որոնք ամրագրվում են դիպլոմներով:

108. Ակադեմիայի պատվավոր անդամ կարող է ընտրվել Հայաստանի կամ արտերկրի ճանաչված գիտնականը, հասարակական կամ այլ գործիչը, ով էապես նպաստում է Ակադեմիայի գործունեությանը:

109. Ակադեմիայի արտասահմանյան անդամ կարող է ընտրվել իր գործունեությամբ Հայաստանի հետ կապված, գիտական ակնառու արդյունքներ ունեցող, աշխարհում ճանաչված գիտնականը:

110. Ակադեմիայի պատվավոր դոկտորի գիտական աստիճան կարող է շնորհվել Հայաստանի կամ արտերկրի հայտնի գիտնականի, պետական, հասարակական և այլ գործչի, ով աջակցում է Ակադեմիայի գործունեությանը:

111. Ակադեմիայի պատվավոր և արտասահմանյան անդամների ընտրություններն անցկացվում են ընդհանուր ժողովում ոչ ուշ, քան յուրաքանչյուր երեք տարին մեկ՝ Ակադեմիայի նախագահի առաջարկությամբ, բաժանմունքների ընդհանուր ժողովների կողմից երաշխավորված թեկնածուներից: Ընտրության կարգը սահմանում է Նախագահությունը:

112. Ակադեմիայի պատվավոր ու արտասահմանյան անդամ համարվում են ընտրված այն անձինք, ովքեր ընդհանուր ժողովում ստացել են քվեարկության իրավունքով ժողովի մասնակիցների քվեների առնվազն 2/3-ը:

113. Պատվավոր դոկտորի գիտական աստիճանը շնորհում է Ակադեմիայի նախագահը՝ բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի կողմից երաշխավորված թեկնածուին:

114. Ակադեմիան իր կազմում ներառում է Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների ու բուհերի պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողներին, որոնց վարձատրությունն իրականացվում է պետության կողմից Ակադեմիային հատկացված միջոցներից՝ համաձայն իրենց տարակարգին համապատասխանող գործող դրույքաչափի:

115. Ակադեմիայի Ընդհանուր ժողովում ներառված պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողները մասնակցում են Ակադեմիայի Նախագահության ընտրությանը քվեի իրավունքով և կարող են ընտրվել Ակադեմիայի ղեկավար մարմինների կազմում:

116. Ակադեմիայի պատվավոր ու արտասահմանյան անդամները, պատվավոր գլխավոր գիտաշխատողներն ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողներն իրավունք ունեն՝

1) ներառվել Ակադեմիայի միայն մեկ բաժանմունքի կազմում,

2) ներգրավվել բաժանմունքում գործող փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների ու պրոբլեմային խորհուրդների կազմում,

3) բաժանմունքի ղեկավարի, բաժանմունքի ընդհանուր ժողովի ու բաժանմունքի կազմում գործող փորձագիտական մասնագիտական հանձնաժողովների ու պրոբլեմային խորհուրդների քննարկմանը ներկայացնելու գիտական և գիտակազմակերպական հարցեր ու առաջարկներ:

117. Ակադեմիայի պատվավոր ու արտասահմանյան անդամները, պատվավոր գլխավոր գիտաշխատողներն ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողները պարտավոր են՝

1) կատարել Ակադեմիայի ղեկավար մարմինների որոշումները, մասնակցել Ակադեմիայի առջև դրված խնդիրների լուծմանը,

2) իրենց գիտական և գիտակազմակերպական գործունեության մասին տարեկան հաշվետվություն ներկայացնել այն բաժանմունք, որի կազմում են,

3) Ակադեմիայում իրենց գործունեությունը դադարեցնելու կամ ժամանակավոր կասեցնելու վերաբերյալ որոշման մասին գրավոր հիմնավորումով տեղեկացնել Ակադեմիայի նախագահին:

11. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԳՈՒՅՔՆ ՈՒ

ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄԸ

118. Ակադեմիան ինքնուրույն է պլանավորում իր գործունեությունը, մշակում զարգացման հեռանկարները և ընդունում իր գործունեության վերաբերյալ որոշումներ:

119. Ակադեմիան ինքնուրույն է ընտրում իր կողմից կնքվող պայմանագրերի առարկան ու պայմանները:

120. Կանոնադրական գործունեությունն իրականացնելիս Ակադեմիան իրավունք ունի սեփական նախաձեռնությամբ ընդունել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը չհակասող ցանկացած որոշում:

121. Ակադեմիան ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնում է միայն այն դեպքերում, երբ այն համապատասխանում է իր կանոնադրությանը կամ ծառայում է կանոնադրական իր նպատակների իրականացմանը: Ակադեմիան կարող է ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնել ինքնուրույն կամ այդ նպատակով ստեղծել տնտեսական ընկերություններ կամ լինել դրանց մասնակից: Ակադեմիայի կողմից իրականացվող (այդ թվում՝ անձամբ) ձեռնարկատիրական գործունեության տեսակները սահմանվում են Ակադեմիայի Նախագահության որոշմամբ:

122. Ակադեմիան որպես սեփականություն ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով:

123. Ակադեմիային պատկանող գույքը բաղկացած է նրա սեփականությունը համարվող գույքից և Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կողմից նրան անժամկետ, անհատույց օգտագործման համար ամրացված գույքից:

124. Հիմնադրի կողմից Ակադեմիային որպես Հիմնադրի ներդրում հանձնված գույքը Ակադեմիայի սեփականությունն է: Ակադեմիային սեփականության իրավունքով պատկանող շարժական ու անշարժ գույքի նկատմամբ հիմնադիրն իրավունքներ չունի՝ բացառությամբ լուծարումից հետո մնացած գույքի:

125. Ակադեմիայի սեփականությունը ամրագրվում է նրա հիմնադրման ժամանակ և հետագայում հիմնադրի կողմից սեփականության իրավունքով նրան հանձնվող, ինչպես նաև իր գործունեության ընթացքում ստեղծված ու ձեռք բերված գույքից:

126. Ակադեմիային ամրացված գույքի և բյուջետային միջոցների, ինչպես նաև սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքի օգտագործման,

տիրապետման ու տնօրինման կարգը սահմանվում է սույն կանոնադրությամբ ու Հիմնադրի կողմից:

127. Ակադեմիայի սեփականության պահպանման հոգսը կրում է Ակադեմիան:

128. Ակադեմիան իր ձեռնարկատիրական գործունեությունից ստացված միջոցներով կարող է ձեռք բերել շենքեր, շինություններ, կառույցներ, սարքավորումներ, տրանսպորտային և կապի միջոցներ, հողատարածքներ և այլ գույք, ինչպես նաև աշխատողների սոցիալական պահանջների բավարարումն ապահովող գույք և օրենքով չարգելվող այլ գույք:

129. Այլ կազմակերպությունների, քաղաքացիների կողմից որպես կամավոր գույքային ներդրում հանձնված գույքը, ներառյալ դրամական միջոցները, բաժնետոմսերը, այլ արժեթղթերն ու մտավոր սեփականության նկատմամբ իրավունքները, Ակադեմիայի սեփականությունն են:

130. Ակադեմիայի սեփականությունը հանդիսացող և նրան օգտագործման հանձնված ընդհանուր ակտիվների արժեքի 20 տոկոսը գերազանցող գործարքները կնքվում են Հիմնադրի համաձայնությամբ:

131. Ակադեմիայի սեփականությունը չի կարող օգտագործվել ի շահ Ակադեմիայի մարմինների անդամների՝ բացառությամբ աշխատողների աշխատավարձի ու պարտականությունների կատարմամբ պայմանավորված փոխհատուցման ենթակա ծախսերի:

132. Ակադեմիայի ֆինանսավորումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի միջոցներից, պայմանագրային աշխատանքներից ստացված եկամուտներից, հանրապետական ու միջազգային կազմակերպությունների ու մասնավոր անձանց տրամադրած միջոցներից, ակադեմիայի գույքից ու գույքային իրավունքից ստացած եկամուտներից, օրենքով չարգելվող այլ աղբյուրներից:

133. Ֆինանսավորման լրացուցիչ աղբյուրների ներգրավումը չի կարող հանգեցնել Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեից Ակադեմիայի ֆինանսավորման չափերի նվազեցմանը:

134. Իր ֆինանսավորման սահմաններում Ակադեմիան ինքնուրույն է որոշում իր աշխատողների թիվը, նրանց վարձատրության կարգը, ինչպես նաև հատկացվող գումարների ծախսման հիմնական ուղղությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ ու սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

135. Ակադեմիան իրավունք ունի իր տնօրինության տակ գտնվող ու չօգտագործվող գույքը (այդ թվում՝ անշարժ) հանձնել վարձակալության: Գույքի վարձակալությունից, ինչպես նաև ձեռնարկատիրական գործունեության արդյունքով ստացած եկամուտներն ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով Ակադեմիան կարող է օգտագործել կանոնադրական նպատակներով:

136. Ակադեմիայի պահպանման համար հատկացվող պետական ֆինանսավորումը տրվում է որպես առանձին բյուջետային միջոցառում՝ բազային ֆինանսավորման ծրագրի կազմում:

137. Ակադեմիան, բացի բազային ֆինանսավորումից, սույն կանոնադրության շրջանակում կարող է դիմել այլ պետական ու ոչ պետական ֆինանսավորման ծրագրերի, ոլորտը ֆինանսավորող տարբեր մասնագիտացված կառույցների, այդ թվում՝ միջազգային:

138. Ակադեմիան իրեն հատկացված պետական ֆինանսավորման ու ցանկացած այլ ֆինանսական մուտքերի ու ծախսերի մասով հաշվետու է ոլորտի լիազոր մարմնին ու հանրությանը:

12. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼԸ

139. Ակադեմիայի կանոնադրության մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարել կարող է Հիմնադիրը՝ սեփական նախաձեռնությամբ կամ Ակադեմիայի Նախագահության ներկայացմամբ՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

140. Ակադեմիայի կանոնադրության մեջ կատարվող փոփոխությունները չեն կարող վերաբերել Ակադեմիայի նպատակներին կամ շահառուներին:

13. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

141. Ակադեմիայի գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

142. Ակադեմիայի՝ «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված պահանջների կատարման վերահսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Պետական եկամուտների կոմիտեն, իսկ օրենքով սահմանված դեպքում՝ նաև պետական իրավասու այլ մարմիններ՝ համաձայն իրենց իրավասությունների, ստուգումների ու ուսումնասիրությունների օրենքով նախատեսված ընթացակարգերի:

143. Ակադեմիայի ֆինանսական գործունեությունը վերստուգվում է անկախ աուդիտորի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված այլ անձի կողմից՝ առնվազն տարեկան մեկ անգամ: Նախագահության անդամների 1/3-ի պահանջով կարող է իրականացվել արտահերթ աուդիտ: Աուդիտ իրականացնող անձն ընտրվում է Նախագահության կողմից՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխան:

144. Ակադեմիայի գործունեության նկատմամբ վերահսկողությունն ու հրապարակայնությունը կարգավորվում է «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 38-րդ ու 39-րդ հոդվածներով:

14. ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ՈՒ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

145. Ակադեմիան կարող է վերակազմակերպվել միայն հիմնադրամի՝ այլ հիմնադրամին միացման կամ այլ հիմնադրամի հետ միաձուլման ձևով:

146. Ակադեմիան կարող է վերակազմակերպվել Հիմնադրի կամ Ակադեմիայի Նախագահության որոշմամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով:

147. Ակադեմիայի լուծարումը նրա գործունեության դադարումն է՝ առանց նրա իրավունքներն ու պարտականություններն իրավահաջորդության կարգով այլ անձանց անցնելը:

148. Ակադեմիայի լուծարման մասին որոշում կարող է ընդունել միայն դատարանը՝ շահագրգիռ անձանց դիմումի հիման վրա: Ակադեմիայի անունից որպես շահագրգիռ անձ կարող է հանդես գալ Ակադեմիայի Նախագահությունը:

149. Ակադեմիան կարող է լուծարվել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

150. Ակադեմիան կարող է լուծարվել նաև «Հիմնադրամների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված այլ դեպքերում:

151. Ակադեմիայի լուծարման դեպքում պարտատերերի պահանջները բավարարելուց հետո, ինչպես նաև այն դեպքում, երբ լուծարման միջանկյալ հաշվեկշիռը հաստատելու պահին Ակադեմիան չունի պարտավորություններ պարտատերերի նկատմամբ, գույքն ուղղվում է Ակադեմիայի կանոնադրությամբ նախատեսված նպատակներին, դրա անհնարինության դեպքում դրամական միջոցները փոխանցվում են պետական բյուջե, իսկ այլ գույքը սեփականության իրավունքով փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետությանը՝ ի դեմս Կառավարության, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

15. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

152. Սույն կանոնադրության 1-ին, 35-րդ, 78-րդ, 87-րդ, 114-117-րդ կետերում Հայաստանի Հանրապետության գիտական կազմակերպությունների և բուհերի

պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողներին վերաբերող դրույթները սկսում են գործել 2027 թվականից:

153. Մինչև գիտական կազմակերպությունների ու բուհերի պատվավոր գլխավոր ու պատվավոր առաջատար գիտաշխատողներին Ակադեմիայի կազմում ներառելը կազմակերպվում է Ակադեմիայի նոր ասոցացված, արտասահմանյան և պատվավոր անդամների ընտրություն՝ Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ բարձրագույն կրթության և գիտության ոլորտի պետական լիազոր մարմնի կողմից հաստատված «Ակադեմիայի ասոցացված, արտասահմանյան և պատվավոր անդամի ընտրության կարգ»-ի համաձայն:

154. Ակադեմիայի Նախագահությունը (հոգաբարձուների խորհուրդը) ձևավորվում է Ակադեմիայի նոր անդամների ընտրությունից հետո՝ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կանոնակարգով:

155. Ակադեմիայի ընտրված ու հաստատված Նախագահությունը կազմակերպում է Ակադեմիայի նախագահի ընտրությունը, Ակադեմիայի նախագահի ներկայացմամբ հաստատում Ակադեմիայի կառուցվածքն ու ղեկավար պաշտոններ զբաղեցնող անձանց՝ սույն կանոնադրությամբ Ակադեմիային վերապահված գործառույթները կազմակերպելու ու իրականացնելու նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետության
վարչապետի աշխատակազմի
ղեկավար

Ա. Հարությունյան